

Injecteren insuline met voorgevulde (wegwerp) insulinepen

Omschrijving

Plaatsen van pennaald op voorgevulde insulinepen. Testen van de insulinepen. Instellen van juiste dosering. Loodrecht onderhuids inspuiten van de insuline.

Opdracht tot voorbehouden of risicovolle handeling:	arts		
Mag zelfstandig verricht worden door:	3-IG	4	5

Aandachtspunten

- Dit is een protocol voor voorgevulde insulinepenen zoals de FlexPen, Humalog Mix 25 Pen, HumalinePen NPH, Levemir Innolet, OptiSet, OptiClik, SoloStar en de Humalog (Mix25 Mix50) Kwikpen.
- De insulinepen is strikt voor individueel gebruik en wordt in zijn geheel weggegooid als hij leeg is.
- Bewaar een in gebruik zijnde insulinepen op kamertemperatuur, zonder naald, met beschermdop. Insuline is na aanbreken vier tot zes weken houdbaar (raadpleeg de gebruiksinstructie). Noteer de aanbrekdatum van het insulinepatroon op een plakker op de insulinepen.
- Bewaar de voorraad insulinepatronen in de verpakking in de koelkast. Haal een insulinepatroon 1 à 2 uur voor gebruik uit de koelkast. Ongeopende insuline is houdbaar tot de vervaldatum op de verpakking.
- Wanneer de cliënt meerdere soorten insulinepenen gebruikt, dienen deze goed te onderscheiden zijn.
- Gebruik voor elke injectie een nieuwe naald.
- Gebruik bij voorkeur een veilige pennaald van maximaal 5 mm.
- Neem bij minder dan 12 IE troebele (!) insuline in het insulinepatroon, een nieuwe pen met insulinepatroon in gebruik.
- Geschikte injectiegebieden zijn: het gebied rondom de navel (ong. 5 cm rond de navel vrijlaten),, boven/buitenkant van bovenbeen (handbreedte boven de knie vrijlaten), billen (bovenste buitenste deel).
- Dien bij voorkeur snelwerkende insuline in de buik toe en langzaamwerkende insuline in de billen of het bovenbeen. Roteer de injectieplaats binnen het gekozen lichaamsdeel.
- Een dosis groter dan 50 IE moet opgesplitst worden, zo nodig in overleg met cliënt bij een lagere dosis.
- Maak melding van een verkeerd toegediend en/of een niet gegeven medicijn volgens de procedure van de organisatie.

Complicaties tijdens de handeling	Handelwijze
Doseersysteem blokkeert bij het instellen.	Er zit onvoldoende insuline in de pen. Neem een nieuwe pen.

Benodigdheden

- toedienlijst	- gaasjes
- voorgevulde insulinepen	- naaldenbeker
- pennaald (passend bij de insulinepen)	- afvalbak
- gebruiksinstructie insulinepen	

Werkwijze

Zorg voor dubbele controle van de insulinepen.

- 1 Neem kennis van de gebruiksinstructie van de insulinepen.
- 2 Pas handhygiëne toe.
- 3 Maak een schoon werkveld en zet de benodigheden daarop binnen handbereik.
- 4 Verwijder de beschermdop van de insulinepen.
- 5 Controleer de insulinepen en de gegevens van de cliënt.
 - naam en geboortedatum cliënt
 - vervaldatum en aanbreekdatum
 - kleur en substantie
 - temperatuur (kamertemperatuur)
 - toedienwijze
- 6 Vergelijk de insulinepen met de toedienlijst.
 - soort
 - dosering
 - toedientijdstip
- 7 Controleer of er voldoende insuline in het insulinepatroon aanwezig is. Neem zo nodig een nieuwe insulinepen. Zorg voor veilig afvoer van de lege insulinepatroon via KCA of via apotheker.
- 8 Meng troebele insuline door de pen voor gebruik minimaal 10x te zwenken, niet schudden.
- 9 Draai de pennaald nog in de naaldverpakking op de insulinepen en verwijder de naaldverpakking.
 - a Verwijder de beschermlaag van de naaldverpakking.
 - b Draai de pennaald met de naaldverpakking op de insulinepen.
 - c Verwijder de verpakking van de pennaald.
- 10 Ontlucht en ga na of de pen goed werkt door 2 IE insuline weg te spuiten (volgens de gebruiksinstructie). Spuit en/of schud de restende insuline op een gaasje.
 - a Draai de doseerknop van de insulinepen naar 2 IE insuline.
 - b Houd de insulinepen met de pennaald naar boven, druk met de duim de doseerknop in totdat er een druppel insuline op de punt van de pennaald verschijnt.
 - c Herhaal zo nodig de stappen a en b totdat een druppel insuline op punt van de pennaald verschijnt.
 - d Houd de insulinepen met de pennaald naar beneden en spuit en/of schud resterende insuline op een gaasje.
- 11 Stel het juiste aantal eenheden insuline in volgens de gebruiksinstructie van de insulinepen, draai de doseerknop naar het gewenste aantal IE insuline.
- 12 Vraag de cliënt de injectieplaats te ontbloten en zich te ontspannen. Controleer of de injectieplaats schoon en droog is.
- 13 Neem de insulinepen in de injecterende hand.
- 14 Steek de naald loodrecht in de huid in het onderhuidse weefsel, minimaal 1 cm verwijderd van de vorige injectieplaats (in een roterend schema).
- 15 Fixeer de insulinepen met de niet-injecterende hand om onverwachte bewegingen op te vangen.
- 16 Druk met de duim van de injecterende hand de doseerknop van de insulinepen in. Houd de doseerknop ingedrukt en laat de pennaald minstens 10 tellen in de huid om alle insuline goed in te laten stromen.
- 17 Trek de pennaald uit de huid, let op het verschijnen van de rode indicator aan de zijkant van het beschermkapje dat automatisch over de naald schuift (houd een gaasje voor de opvang van een eventuele bloeddruppel gereed) Masseer de huid niet.
- 18 Controleer of de doseerknop op 0 staat.
- 19 Verwijder de pennaald (verwijder de pennaald zonder beschermkapje aan de penzijde eerst met de naaldverpakking) en doe de naald in de naaldenbeker.
- 20 Plaats de beschermdop op de insulinepen.
- 21 Ruim de materialen op.

- 22 Pas handhygiëne toe.
- 23 Teken toedienlijst af of noteer tijdstip, soort medicijn, concentratie, hoeveelheid, wijze van toediening, plaats en noteer bevindingen.